

Úterý, 20. října 2020

P9_TA(2020)0277

Práva duševního vlastnictví při vývoji technologií umělé inteligence**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 20. října 2020 o právech duševního vlastnictví při vývoji technologií umělé inteligence (2020/2015(INI))**

(2021/C 404/06)

Evropský parlament,

- s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie (SFEU), a zejména na články 4, 16, 26, 114 a 118 této smlouvy,
- s ohledem na Bernskou úmluvu o ochraně literárních a uměleckých děl,
- s ohledem na interinstitucionální dohodu ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů ⁽¹⁾ a na pokyny Komise pro zlepšování právní úpravy (COM(2015)0215),
- s ohledem na Smlouvu Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO) o právu autorském, Smlouvu Světové organizace duševního vlastnictví o výkonech výkonných umělců a o zvukových záznamech a na revidovaný diskusní dokument Světové organizace duševního vlastnictví ze dne 29. května 2020 o politice v oblasti duševního vlastnictví a umělé inteligenci,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/790 ze dne 17. dubna 2019 o autorském právu a právech s ním souvisejících na jednotném digitálním trhu a o změně směrnic 96/9/ES a 2001/29/ES ⁽²⁾,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 96/9/ES ze dne 11. března 1996 o právní ochraně databází ⁽³⁾,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/24/ES ze dne 23. dubna 2009 o právní ochraně počítačových programů ⁽⁴⁾,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/943 ze dne 8. června 2016 o ochraně nezveřejněného know-how a obchodních informací (obchodního tajemství) před jejich neoprávněným získáním, využitím a zpřístupněním ⁽⁵⁾,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1024 ze dne 20. června 2019 o otevřených datech a opakovaném použití informací veřejného sektoru ⁽⁶⁾,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) ⁽⁷⁾,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1807 ze dne 14. listopadu 2018 o rámci pro volný tok neosobních údajů v Evropské unii ⁽⁸⁾,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1150 ze dne 20. června 2019 o podpoře spravedlnosti a transparentnosti pro podnikatelské uživatele online zprostředkovatelských služeb ⁽⁹⁾,
- s ohledem na bílou knihu Komise ze dne 19. února 2020 s názvem „O umělé inteligenci – evropský přístup k excelenci a důvěře“ (COM(2020)0065),

---

⁽¹⁾ Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 130, 17.5.2019, s. 92.

⁽³⁾ Úř. věst. L 77, 27.3.1996, s. 20.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 111, 5.5.2009, s. 16.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 157, 15.6.2016, s. 1.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 172, 26.6.2019, s. 56.

⁽⁷⁾ Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1.

⁽⁸⁾ Úř. věst. L 303, 28.11.2018, s. 59.

⁽⁹⁾ Úř. věst. L 186, 11.7.2019, s. 57.

Úterý, 20. října 2020

- s ohledem na činnost odborné skupiny na vysoké úrovni pro umělou inteligenci zřízené Komisí,
  - s ohledem na sdělení Komise nazvaná „Evropská strategie pro data“ (COM(2020)0066) a „Nová průmyslová strategie pro Evropu“ (COM(2020)0102),
  - s ohledem na pokyny pro přezkum v Evropském patentovém úřadu z listopadu 2019,
  - s ohledem na pracovní dokument o digitální ekonomice 2016/05 vypracovaný Společným výzkumným střediskem Komise a jeho Institutem pro prospektivní technologické studie nazvaný „Pohled na digitální platformy z hlediska hospodářské politiky“,
  - s ohledem na politické směry pro příští Evropskou komisi na období 2019–2024 nazvané „Unie, která si klade vyšší cíle: Moje agenda pro Evropu“,
  - s ohledem na své usnesení ze dne 16. února 2017 obsahující doporučení Komisi o občanskoprávních pravidlech pro robotiku ⁽¹⁰⁾,
  - s ohledem na článek 54 jednacího řádu,
  - s ohledem na stanoviska Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů, Výboru pro dopravu a cestovní ruch a Výboru pro kulturu a vzdělávání,
  - s ohledem na zprávu Výboru pro právní záležitosti (A9-0176/2020),
- A. vzhledem k tomu, že právní rámec Unie pro duševní vlastnictví má za cíl zajistit podporu inovací a kreativity a také přístup ke znalostem a informacím;
- B. vzhledem k tomu, že článek 118 SFEU stanoví, že normotvůrce Unie přijme opatření o vytvoření evropských práv duševního vlastnictví, která zajistí jednotnou ochranu těchto práv v Unii; vzhledem k tomu, že jednotný trh vytváří podmínky pro větší hospodářský růst, jenž je nutný k zajištění prosperity občanů Unie;
- C. vzhledem k tomu, že poslední vývoj v oblasti umělé inteligence a podobných vznikajících technologií představuje značný technologický pokrok, který občanům, podnikům, orgánům veřejné správy, tvůrcům a odvětví obrany v Unii přináší nové příležitosti a výzvy;
- D. vzhledem k tomu, že technologie umělé inteligence mohou ztížit sledovatelnost práv duševního vlastnictví a jejich uplatňování na výstupy vytvořené umělou inteligencí, což brání spravedlivému odměňování lidských tvůrců, jejichž původní práce byla pro tyto technologie využita;
- E. vzhledem k tomu, že cíl, aby se z Unie stala světová velmoc v oblasti technologií umělé inteligence, musí zahrnovat úsilí o opětovné dosažení a ochranu digitální a průmyslové suverenity Unie, zajištění její konkurenceschopnosti a podporu a ochranu inovací a vyžaduje provedení strukturální reformy průmyslové politiky Unie, jež by jí umožnila zaujmout v oblasti technologií umělé inteligence čelní pozici a současně respektovat kulturní rozmanitost; vzhledem k tomu, že globální vedoucí pozice Unie v oblasti umělé inteligence vyžaduje účinný systém duševního vlastnictví, který by byl vhodný pro digitální éru a umožňoval inovátorům uvádět na trh nové produkty; vzhledem k tomu, že je klíčové, aby existovaly spolehlivé záruky na ochranu patentového systému Unie před zneužitím, které poškozuje inovativní vývojáře v oblasti umělé inteligence; vzhledem k tomu, že pokud mají tyto technologie zůstat nástrojem sloužícím lidem a veřejnému zájmu, je nezbytné zaujmout k umělé inteligenci přístup zaměřený na člověka, jenž bude v souladu s etickými zásadami a lidskými právy;
- F. vzhledem k tomu, že oblast technologií umělé inteligence musí být regulována na úrovni Unie, aby se zabránilo roztržitému jednotnému trhu a odlišným vnitrostátním ustanovením a pokynům; vzhledem k tomu, že plně harmonizovaný regulační rámec Unie v oblasti umělé inteligence bude mít potenciál stát se legislativním referenčním rámcem na mezinárodní úrovni; vzhledem k tomu, že nové společné předpisy pro systémy umělé inteligence by měly mít podobu nařízení, aby se zavedly stejné standardy v celé Unii, a vzhledem k tomu, že příslušné právní předpisy musí být prověřeny s ohledem na budoucnost, aby se zajistilo, že budou schopny držet krok s rychlým vývojem těchto technologií, a musí posléze být podrobovány důkladným posouzením dopadu; vzhledem k tomu, že právní jistota

⁽¹⁰⁾ Úř. věst. C 252, 18.7.2018, s. 239.

Úterý, 20. října 2020

- přispívá k technologickému vývoji, a vzhledem k tomu, že důvěra občanů v nové technologie je pro vývoj tohoto odvětví zásadně důležitá, neboť posiluje konkurenční výhodu Unie; vzhledem k tomu, že regulační rámec upravující umělou inteligenci by tudíž měl vyvolávat důvěru v její bezpečnost a spolehlivost a vytvářet rovnováhu mezi ochranou veřejnosti a podnikatelskými pobídkami pro investice do inovací;
- G. vzhledem k tomu, že umělá inteligence a související technologie jsou založeny na počítačových modelech a algoritmech, které jsou ve smyslu Evropské patentové úmluvy považovány za matematické metody, a nejsou proto samy o sobě patentovatelné; vzhledem k tomu, že matematické metody a počítačové programy mohou být podle čl. 52 odst. 3 Evropské patentové úmluvy chráněny patenty, pokud jsou používány jako součást systému umělé inteligence, který přispívá k vytvoření dalšího technického efektu; vzhledem k tomu, že by měl být důkladně posouzen dopad této potenciální patentové ochrany;
- H. vzhledem k tomu, že umělá inteligence a související technologie jsou založeny na vytváření a používání počítačových programů, které jako takové podléhají zvláštnímu režimu ochrany autorským právem, na základě kterého může být chráněno pouze vyjádření počítačového programu, a nikoli myšlenky, metody a zásady, na nichž spočívá jakýkoliv jeho prvek;
- I. vzhledem k tomu, že je udělováno stále více patentů v oblasti umělé inteligence;
- J. vzhledem k tomu, že pokrok v oblasti umělé inteligence a souvisejících technologií vyvolává otázky ohledně ochrany inovací jako takových a uplatňování práv duševního vlastnictví na materiály, obsah nebo údaje vytvářené umělou inteligencí a souvisejícími technologiemi, jež mohou být průmyslového nebo uměleckého charakteru a jsou zdrojem různých obchodních příležitostí; vzhledem k tomu, že je v tomto ohledu důležité rozlišovat mezi lidskou tvorbou vytvořenou s pomocí umělé inteligence a díly, jež umělá inteligence vytvořila autonomně;
- K. vzhledem k tomu, že umělá inteligence a související technologie do velké míry závisejí na již existujícím obsahu a velkých objemech údajů; vzhledem k tomu, že větší, transparentní a otevřený přístup k některým neosobním údajům a databázím v Unii, zejména pro malé a střední podniky a začínající podniky, jakož i interoperabilita údajů, která omezuje závislost na dodavatelích, budou hrát klíčovou úlohu při urychlování vývoje evropské umělé inteligence a podpoře konkurenceschopnosti evropských společností na celosvětové úrovni; vzhledem k tomu, že při shromažďování osobních údajů musí být dodržována základní práva a pravidla na ochranu údajů a současně je nutná upravená forma správy, konkrétně v oblasti správy a transparentnosti údajů používaných při vývoji a zavádění technologií umělé inteligence, a to po celou dobu životnosti systému využívajícího umělou inteligenci;
1. bere na vědomí bílou knihu Komise nazvanou „O umělé inteligenci – evropský přístup k excelenci a důvěře“ a také „Evropskou strategii pro data“; zdůrazňuje, že přístupy, které jsou v těchto dokumentech uvedeny, pravděpodobně přispějí k rozvinutí potenciálu umělé inteligence zaměřené na člověka v EU; nicméně konstatuje, že Komise se dosud nezabývala otázkou ochrany práv duševního vlastnictví v souvislosti s vývojem umělé inteligence a souvisejících technologií, navzdory klíčovému významu těchto práv; zdůrazňuje, že je nezbytné vytvořit společný evropský datový prostor, a domnívá se, že využívání tohoto prostoru bude hrát důležitou úlohu, pokud jde o inovace a kreativitu v hospodářství Unie, jež by měly být podpořeny pobídkami; zdůrazňuje, že by Unie měla hrát klíčovou úlohu při stanovování základních zásad pro vývoj, zavádění a používání umělé inteligence, aniž by omezovala pokrok v této oblasti nebo bránila hospodářské soutěži;
  2. vyzdvihuje skutečnost, že rozvoj umělé inteligence a souvisejících technologií v odvětví dopravy a cestovního ruchu povede k inovacím, výzkumu, mobilizaci investic a významným přínosům pro hospodářství, společnost, životní prostředí, veřejnost a bezpečnost, přičemž se tato odvětví stanou atraktivnějšími pro nové generace a dojde ke vzniku nových pracovních příležitostí a udržitelnějších obchodních modelů, upozorňuje však, že by neměl způsobit újmu či škodu lidem nebo společnostem;
  3. zdůrazňuje, že je důležité vytvořit funkční a plně harmonizovaný regulační rámec v oblasti technologií umělé inteligence; domnívá se, že by takovýto rámec měl mít spíše formu nařízení než směrnice, aby se zabránilo roztržičnosti evropského jednotného digitálního trhu a podpořily se inovace;

Úterý, 20. října 2020

4. vyzývá Komisi, aby zohledňovala sedm základních podmínek identifikovaných v pokynech odborné skupiny na vysoké úrovni, které sama přivítala ve svém sdělení ze dne 8. dubna 2019 ⁽¹¹⁾, a řádně je uplatňovala ve veškerých právních předpisech zabývajících se umělou inteligencí;
5. zdůrazňuje, že vývoj, zavádění a využívání technologií umělé inteligence i růst globální ekonomiky založené na datech vyžadují, aby byly řešeny důležité technické, sociální, ekonomické, etické a právní otázky v různých oblastech politik, včetně práv duševního vlastnictví a jejich dopadu na tyto oblasti politik; zdůrazňuje, že má-li být možné využívat potenciál technologií umělé inteligence, je nutné odstranit zbytečné právní překážky s cílem nebránit růstu ani inovacím v rozvíjející se unijní ekonomice založené na datech; požaduje, aby bylo provedeno posouzení dopadu týkající se ochrany práv duševního vlastnictví v souvislosti s vývojem technologií umělé inteligence;
6. podtrhuje klíčový význam vyvážené ochrany práv duševního vlastnictví v souvislosti s technologiemi umělé inteligence a mnohostranného charakteru takovéto ochrany a současně zdůrazňuje, že je důležité zajistit vysokou úroveň ochrany práv duševního vlastnictví, vytvořit právní jistotu a vybudovat důvěru, která je nutná k podpoře investic do těchto technologií a k zajištění jejich dlouhodobé životaschopnosti a využití ze strany spotřebitelů; domnívá se, že Unie má potenciál zaujmout vedoucí místo v oblasti vytváření technologií umělé inteligence, pokud přijme funkční regulační rámec, který bude pravidelně posuzován s ohledem na technologický vývoj, a zavede proaktivní veřejné politiky, zejména v oblasti vzdělávacích programů a finanční podpory pro výzkum a spolupráci veřejného a soukromého sektoru; opakuje, že je třeba zajistit dostatečný prostor pro rozvoj nových technologií, produktů a služeb; zdůrazňuje, že vytváření příznivého prostředí pro tvořivost a inovace prostřednictvím podpory využívání technologií umělé inteligence ze strany tvůrců nesmí být na úkor zájmů lidských tvůrců ani etických zásad Unie;
7. domnívá se rovněž, že Unie musí řešit odlišné aspekty umělé inteligence prostřednictvím definic, které budou technologicky neutrální a dostatečně flexibilní, aby zahrnovaly budoucí technologický vývoj a další využití; domnívá se, že je nezbytné i nadále uvažovat o interakci mezi umělou inteligencí a právy duševního vlastnictví, a to jak z hlediska úřadů duševního vlastnictví, tak uživatelů; je toho názoru, že vzhledem k problémům spojeným s posuzováním aplikací umělé inteligence je nutné zavést určité požadavky na transparentnost a vypracovat nové metody, neboť např. adaptivní vzdělávací systémy se mohou po každém zadání údajů rekalibrovat, čímž se určitá zveřejňování *ex ante* stávají neúčinnými;
8. zdůrazňuje, že je důležité, aby streamovací služby postupovaly při používání algoritmů transparentně a zodpovědně, aby bylo možné lépe zaručit přístup ke kulturnímu a kreativnímu obsahu v rozmanitých podobách a jazycích, jakož i nestranný přístup k evropským dílům;
9. doporučuje, aby byly dopady technologií umělé inteligence na práva duševního vlastnictví přednostně posuzovány podle odvětví a typů; domnívá se, že v rámci tohoto přístupu by mělo být např. přihlíženo k míře lidského zásahu, autonomii umělé inteligence, významu úlohy a původu použitých údajů a materiálu chráněného autorskými právy a k případnému vlivu jiných relevantních faktorů; připomíná, že každý přístup musí nalézt správnou rovnováhu mezi potřebou chránit investice, jak v podobě zdrojů, tak úsilí, a potřebou stimulovat tvorbu a sdílení; domnívá se, že pro účely hodnocení lidských vstupů v souvislosti s algoritmickými údaji umělé inteligence je nezbytný důkladnější výzkum; je přesvědčen, že díky přelomovým technologiím, jako je umělá inteligence, mají malé i velké společnosti příležitost vyvíjet výrobky, které zaujmou vedoucí místo na trhu; domnívá se, že všechny společnosti by měly požívat stejně efektivní a účinné ochrany práv duševního vlastnictví; vyzývá proto Komisi a členské státy, aby prostřednictvím programu pro jednotný trh a center pro digitální inovace nabýzely začínajícím podnikům a malým a středním podnikům pomoc při ochraně jejich výrobků;
10. navrhuje posoudit zejména dopad a vliv umělé inteligence a podobných technologií v rámci stávajícího režimu patentového práva, ochrany ochranných známek a průmyslových vzorů, autorského práva a práv s ním souvisejících, včetně použitelnosti právní ochrany databází a počítačových programů, a ochrany nezveřejněného know-how a obchodních informací („obchodního tajemství“) před jejich neoprávněným získáním, využitím a zpřístupněním; uznává potenciál technologií umělé inteligence zlepšovat prosazování práv duševního vlastnictví, i když je nutná kontrola a ověřování člověkem, zejména pokud jde o možné právní důsledky; dále zdůrazňuje potřebu posoudit, zda je třeba aktualizovat

⁽¹¹⁾ „Budování důvěry v umělou inteligenci zaměřenou na člověka“ (COM(2019)0168).

Úterý, 20. října 2020

smluvní právo s cílem co nejlépe chránit spotřebitele a zda je třeba upravit pravidla hospodářské soutěže v zájmu řešení selhání trhu a zneužívání v oblasti digitální ekonomiky, dále potřebu vytvořit komplexnější právní rámec pro ekonomická odvětví, jichž se umělá inteligence týká, a tím umožnit evropským společnostem a příslušným zúčastněným stranám jejich rozšiřování, a potřebu zajistit právní jistotu; zdůrazňuje, že ochrana duševního vlastnictví musí být vždy v souladu s ostatními základními právy a svobodami;

11. připomíná, že matematické metody jako takové nelze patentovat s výjimkou případů, kdy jsou používány pro vynálezy technické povahy, které samotné pak patentovat lze, pokud jsou splněna příslušná kritéria pro vynálezy; připomíná, že pokud se určitý vynález týká metody, která používá technické prostředky, nebo technická zařízení, pak je jeho účel, z hlediska celku, ve skutečnosti technické povahy, a tudíž může být patentován; v tomto ohledu zdůrazňuje úlohu rámce pro patentovou ochranu při podněcování vynálezů umělé inteligence a podpoře jejich šíření, jakož i potřebu vytvářet příležitosti pro evropské společnosti a začínající podniky s cílem podpořit rozvoj a zavádění umělé inteligence v Evropě; poukazuje na to, že při vývoji a šíření nových technologií umělé inteligence a souvisejících technologií a při zajišťování interoperability hrají klíčovou úlohu patenty, jejichž využití je nezbytné k dodržení technických norem; vyzývá Komisi, aby podporovala vytváření odvětvových norem a formální normalizaci;

12. konstatuje, že ochranu patentováním lze poskytnout pod podmínkou, že se jedná o nový vynález, který není zjevný a obsahuje inovativní prvek; dále konstatuje, že patentové právo vyžaduje úplný popis použité technologie, což může pro některé technologie umělé inteligence představovat problém s ohledem na složitost uvažování; zdůrazňuje rovněž právní výzvy reverzního inženýrství, což je výjimka z ochrany autorských práv počítačových programů a ochrany obchodního tajemství, které mají zase zásadní význam pro inovace a výzkum a které by měly být náležitě zohledněny v souvislosti s vývojem technologií umělé inteligence; vyzývá Komisi, aby posoudila možnosti náležitého testování výrobků, například modulárním způsobem, aniž by pro držitele práv duševního vlastnictví nebo obchodního tajemství vznikala rizika v důsledku rozsáhlého zveřejňování snadno napodobitelných výrobků; zdůrazňuje, že technologie umělé inteligence by měly být otevřeně dostupné pro účely vzdělávání a výzkumu, například za účelem zefektivnění výukových metod;

13. konstatuje, že autonomizace tvůrčího procesu vytváření obsahu umělecké povahy může vyvolávat otázky týkající se práv duševního vlastnictví k tomuto obsahu; v tomto ohledu se domnívá, že by nebylo vhodné, aby technologie umělé inteligence měly právní subjektivitu, a poukazuje na negativní dopad takové možnosti na pobídky pro lidské tvůrce;

14. poukazuje na rozdíl mezi výtvy lidské činnosti s pomocí umělé inteligence a výtvy generované umělou inteligencí, přičemž ty druhé přinášejí nové regulační výzvy v oblasti ochrany práv duševního vlastnictví, jako jsou otázky vlastnictví, původcovství vynálezu a přiměřeného odměňování, a také problémy spojené s potenciální koncentrací trhu; domnívá se dále, že práva duševního vlastnictví na vývoj technologií umělé inteligence by měla být odlišena od práv duševního vlastnictví, která by mohla být udělena na výtvy generované umělou inteligencí; zdůrazňuje, že pokud je umělá inteligence používána pouze jako nástroj, který autorovi pomáhá v tvůrčím procesu, zůstává platný stávající rámec autorského práva;

15. zastává názor, že technické výtvy generované technologií umělé inteligence musí být chráněny podle právního rámce práv duševního vlastnictví, aby se podpořily investice do této formy tvorby a zlepšila právní jistota pro občany, podniky a vynálezce, kteří zatím patří k hlavním uživatelům technologií umělé inteligence; domnívá se, že díla vytvořená autonomně umělými agenty a roboty nemusí být způsobilá k ochraně podle autorského práva, a to kvůli zásadě originality, která se týká fyzické osoby, a protože pojem „intelektuální tvorba“ je spojen s osobností tvůrce; vyzývá Komisi, aby podpořila horizontální a technologicky neutrální přístup založený na ověřených poznacích ke společným, jednotným ustanovením autorského práva použitelným na díla vytvořená umělou inteligencí v Unii, pokud se má za to, že by tato díla mohla být chráněna autorským právem; doporučuje, aby případné vlastnictví práv bylo přiznáno pouze fyzickým nebo právnickým osobám, které dílo vytvořily v souladu se zákonem, a pouze v případě, že držitel autorského práva udělil povolení k použití materiálu chráněného autorskými právy, pokud neplatí výjimky nebo omezení z autorských práv; zdůrazňuje, že je důležité usnadnit přístup k údajům a jejich sdílení, otevřeným normám a technologiím s otevřeným zdrojovým kódem a současně podporovat investice a stimulovat inovace;

Úterý, 20. října 2020

16. konstatuje, že umělá inteligence umožňuje zpracování velkého objemu dat týkajících se současného stavu nebo existence práv duševního vlastnictví; zároveň konstatuje, že umělá inteligence nebo související technologie používané pro postup registrace k udělování práv duševního vlastnictví a pro určení odpovědnosti za porušování práv duševního vlastnictví nemůže nahradit kontrolu člověkem případ od případu s cílem zajistit kvalitní a spravedlivá rozhodnutí; konstatuje, že umělá inteligence postupně získává schopnost plnit úkoly, které obvykle vykonávají lidé, a zdůrazňuje proto, že je třeba zavést odpovídající záruky, včetně systémů navrhování, které budou zahrnovat procesy řízení, kontroly, transparentnosti, odpovědnosti a ověřování rozhodnutí umělé inteligence typu „human-in-the-loop“ (tj. za aktivního zapojení člověka);

17. konstatuje, že co se týče používání neosobních dat technologiemi umělé inteligence, je třeba posoudit zákonné používání děl chráněných autorským právem a dalších souvisejících a přidružených dat, včetně již existujícího obsahu, vysoce kvalitních datových souborů a metadat z hlediska stávajících pravidel týkajících se omezení a výjimek v oblasti ochrany autorských práv, jako je výjimka týkající se vytěžování textů a dat, stanovených ve směrnici o autorském právu a právech s ním souvisejících na jednotném digitálním trhu; požaduje další vyjasnění, pokud jde o ochranu údajů podle autorského práva a případnou ochranu ochranných známek a průmyslových vzorů pro díla generovaná autonomně prostřednictvím aplikací umělé inteligence; domnívá se, že by mělo být podporováno dobrovolné sdílení neosobních údajů mezi podniky a odvětvími na základě spravedlivých smluvních ujednání, včetně licenčních smluv; upozorňuje na problémy v oblasti práv duševního vlastnictví vyplývající z vytváření tzv. deep fakes na základě zavádějících, zmanipulovaných nebo jednoduše nekvalitních dat bez ohledu na to, zda takové deep fakes obsahují data, jež mohou být chráněna autorským právem; vyjadřuje znepokojení nad možností využití masivní manipulace občanů k destabilizaci demokracie a požaduje zvýšit informovanost a mediální gramotnost a také zpřístupnění náležitě potřebné technologie umělé inteligence k ověřování faktů a informací; domnívá se, že kontrolovatelné neosobní záznamy údajů používaných během životního cyklu technologií založených na umělé inteligenci v souladu s pravidly pro ochranu údajů by mohly usnadnit sledování používání děl chráněných autorským právem, a tím lépe chránit držitele práv a přispět k ochraně soukromí; zdůrazňuje, že by technologie umělé inteligence mohly být užitečné při prosazování práv duševního vlastnictví, ale vyžadovaly by lidskou kontrolu a záruku, že veškeré rozhodovací systémy založené na umělé inteligenci budou plně transparentní; zdůrazňuje, že žádný budoucí režim umělé inteligence nesmí ve veřejných nabídkových řízeních obcházet možné požadavky na technologie s otevřeným zdrojovým kódem nebo bránit vzájemné propojenosti digitálních služeb; konstatuje, že systémy umělé inteligence jsou založeny na softwaru a opírají se statistické modely, které mohou obsahovat chyby; zdůrazňuje, že výstup vytvořený umělou inteligencí nesmí být diskriminační a že jedním z nejdůležitějších způsobů, jak omezit předpojatost systémů umělé inteligence, je zajistit – v míře možné podle práva Unie –, aby pro účely odborné přípravy a strojového učení bylo k dispozici maximální množství neosobních údajů; vyzývá Komisi, aby zvážila využívání veřejně dostupných údajů pro tyto účely;

18. zdůrazňuje, že je důležité plně provedení strategie pro jednotný digitální trh s cílem zlepšit přístupnost a interoperabilitu neosobních údajů v EU; zdůrazňuje, že evropská strategie pro data musí zajistit rovnováhu mezi podporou toku údajů, širším přístupem k nim a jejich využíváním a sdílením na jedné straně a ochranou práv duševního vlastnictví a obchodního tajemství na straně druhé, a to při současném dodržování pravidel ochrany údajů a soukromí; zdůrazňuje, že je třeba v této souvislosti posoudit, zda jsou pravidla Unie v oblasti duševního vlastnictví vhodným nástrojem na ochranu údajů, včetně odvětvových údajů potřebných pro vývoj umělé inteligence, a připomíná, že strukturované údaje, jako jsou databáze, které požívají ochrany duševního vlastnictví, nemusí být obvykle považovány za údaje; domnívá se, že by měly být poskytovány úplné informace o využívání údajů chráněných právy duševního vlastnictví, zejména v rámci vztahů mezi platformami a podniky; vítá záměr Komise vytvořit společný evropský datový prostor;

19. bere na vědomí, že Komise zvažuje, zda by bylo vhodné vypracovat právní předpisy týkající se otázek, které mají dopad na vztahy mezi hospodářskými subjekty, jejichž účelem je využívání neosobních údajů, a vítá případnou revizi směrnice o databázích a případné objasnění používání směrnice o ochraně obchodních tajemství jako obecného rámce; se zájmem očekává výsledky veřejné konzultace, kterou zahájila Komise v souvislosti s evropskou strategií pro data;

20. zdůrazňuje, že je nezbytné, aby Komise usilovala o vyváženou a inovativní ochranu duševního vlastnictví ve prospěch evropských vývojářů technologií umělé inteligence, na posílení mezinárodní konkurenceschopnosti evropských společností, a to i proti případné nekalé taktice soudních sporů, a pro zajištění co největší právní jistoty pro uživatele,

Úterý, 20. října 2020

především v rámci mezinárodních jednání, zejména pokud jde o probíhající diskuse o umělé inteligenci a datové revoluci pod záštitou Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO); vítá, že Komise nedávno v rámci veřejné konzultace WIPO předložila stanoviska Unie k návrhu diskusního dokumentu WIPO týkajícího se politiky v oblasti duševního vlastnictví a umělé inteligence; v této souvislosti připomíná, že je etickou povinností Unie podporovat rozvoj po celém světě usnadňováním přeshraniční spolupráce v oblasti umělé inteligence, a to i prostřednictvím omezení a výjimek pro přeshraniční výzkum a vytěžování textů a dat, jak je stanoveno ve směrnici o autorském právu a právech s ním souvisejících na jednotném digitálním trhu;

21. je si plně vědom toho, že má-li dosáhnout svého plného potenciálu, bude muset být pokrok v oblasti umělé inteligence spojen s veřejnými investicemi do infrastruktury, s odbornou přípravou v oblasti digitálních dovedností a se zásadními zlepšeními na poli konektivity a interoperability; zdůrazňuje proto význam bezpečných a udržitelných sítí 5G pro plné zavedení technologií umělé inteligence, ale ještě větší význam nezbytné práce na úrovni infrastruktury a její bezpečnosti v celé Unii; bere na vědomí intenzivní patentovou činnost, která v souvislosti s umělou inteligencí probíhá v odvětví dopravy; vyjadřuje znepokojení nad tím, že pokud nebudou na úrovni Unie bezodkladně přijaty právní předpisy týkající se rozvoje technologií souvisejících s umělou inteligencí, může tato situace vést k obrovskému počtu soudních sporů, což toto odvětví jako celek poškodí a může mít také dopad na bezpečnost provozu;

22. podporuje ochotu Komise vyzvat klíčové hráče z výrobního sektoru – výrobce v odvětví dopravy, inovátory v oblasti umělé inteligence a konektivity, poskytovatele služeb z odvětví cestovního ruchu a další aktéry z hodnotového řetězce automobilového průmyslu –, aby se dohodli na podmínkách, za kterých by byli ochotni sdílet své údaje;

23. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a parlamentům a vládám členských států.